

parit. Salaman isku oli sattunut ennen Ilta-Sanomien valmistumista ja sivuja ei voitukaan lähettää mikroalloilla ilmojen teitä Sanomalan painotaloon.

Työvuorossa sattui olemaan toimitussihteeri **Leena Salmi-nen**. Kuultuaan salaman iskusta hän ihmetteli ääneen: "Mikä se sellainen laser on, joka häviää ukkoselle?" Soitto Jaakko Rauramolle ja kysymys, miksei laitetta ollutkaan kahta kappaletta? Rauramo rauhoitti kysyjää: "Muutaman viikon päästä on ja taastusti kaksin kappalein!"

"Kipeä tilittäjä" sai 80-luvulla matkapuhelimen ja tietokoneen esiasteen:

80-luvulle tultaessa yhdenkin hengen toimituksille ryhdyttiin hankkimaan työtiloja. Toimittajien ja valokuvaajien omiin autoihin – jopa minun elähtäneeseen pikku Datsuniini – ostettiin katsastusmiesten suureksi ällistykseksi matkapuhelimet, niin sanotut Arpit. Ne olivat sitä mallia, jossa soittajan piti ensin päättellä, minkä keskuksen alueella hän liikkui, ja sitten painella tangentteja ja huudella loppua joka virkkeen perään. Ne sai irti auton perästä, ja joka hotelliin tultaessa ne piti repiä irti ja kantaa huoneeseen siltä varalta, että joku sattuisi soittamaan. Aika paljon myöhemmin niiden tilalle tulivat Benefonin jättimäiset matkapuhelinmallit, jotka nekin painoivat kuin synti.

[...]

Ennen 90-lukua Rovaniemen toimitukseen tuli myös jonkinlainen tietokoneen esiaste, jolla saattoi kirjoittaa jutun ja jonka sai liitetyksi puhelinmodeemiin. Se oli viekas vehje. Perjantain vastaisena yönä kello neljä, kun juttu oli valmis talletettavaksi, se saattoi yhtäkkiä ilmoittaa, että sen muisti oli täynnä eikä tallennus onnistuisi. Kopiota tekstistä ei saanut. Juttu oli pakko tuhota ja ryhtyä kirjoittamaan sitä uudelleen.

"Kyseessä Oleva" paljastaa putkipostijärjestelmällä tehdyn kepposen:

Poikain kujeisiin mieltynyt **Kuikka** oivalsi eräänä aamupäivänä Ludviginkadulla käytössä olleen putkipostijärjestelmän suomat mahdollisuudet. Järjestelmässähän paperiposti käärittiin rullalle ja suljettiin tykinammusta muistutavaan kapseliin, jonka jälkeen kapseli lähetettiin matkaan ilmanpainetta hyödyntävää putkistoa pitkin kohteeseensa. Vastaanottopäässä ilmatiivis kapseli avattiin ja posti otettiin kapselistä ulos.

[...]

Kuikka älysi, että yksi putkipostiasema sijaitsi Helsingin Sanomien päätoimittajien toimistossa. Tuskin hänellä mitään sen kummempaa sanomaa oli seuraavassa teossa, kunhan halusi jälleen kerran osoittaa kesyttämättömyytensä ja toimittajille ominaisen auktoriteetteihin kohdistuvan kapinamielialan, olkoon sitten kyseessä vaikka oma pomo: Jukka pieraisi kapseliin, sulki sen, ja lähetti päätoimittajan toimistoon.

LISÄÄ AIHEESTA

Pöytäkirjojen ulkopuolelta - kirjoituskilpailu ratkeaa marraskuussa

Pöytäkirjojen ulkopuolelta -kirjoituskilpailun palkinnot kolmelle parhaalle kirjoitukselle jaetaan *Tulevaisuuden lehti* -näyttelyn avajaisissa Päivälehdessä museossa 9. marraskuuta.

Kilpailuun osallistuneet nelisenkymmentä juttua siirtyvät Päivälehdessä arkistoon historiallisen tutkimuksen käyttöön.

"Meillä on Päivälehdessä arkistossa kattava arkisto yhtiön virallisesta historiasta pöytäkirjoineen. Kilpailun tarkoituksena on valottaa, minkälaisia ihmisten arkipäivän työelämä on oikeasti ollut. Käytännön työn kuvaukset tuovat lihaa luiden päälle", Helsingin Sanomien Säätiön yliasiamies **Heleena Savela** kertoo.

"Olemme iloisia, että kirjoituksia tuli näinkin paljon. Joku on käynyt jutussa koko työuransa läpi, kun taas joku on muistellut jotain tiettyä tapahtumaa."

Toimittajan työn lisäksi kuvauksia saatiin esimerkiksi sihteerin ja it-asiantuntijan arjesta.

Menneen ajan tekniikasta löytyy hämmästyttäviä tarinoita. Kukapa voisi esimerkiksi uskoa, miten vaikeaa oli aikoinaan ulkomaanpuhelun tilaaminen.

Kilpailun voittajat valitsee raati, johon kuuluvat päätoimittaja **Reetta Meriläinen**, yliasiamies **Heleena Savela**, professori **Panu Rajala** ja kirjailija **Jari Tervo**.

Voittoiset kirjoitukset julkaistaan kilpailun ratkeamisen jälkeen Sanomanetissä.

